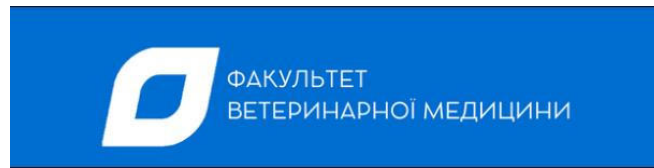

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ДОСЯГНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВЕТЕРИНАРНОЇ НАУКИ

МАТЕРІАЛИ

**Міжнародної науково-практичної
Інтернет-конференції молодих вчених**

20 жовтня 2022 року
м. Полтава

УДК 636.09
Д70

Досягнення та перспективи ветеринарної науки: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет конференції молодих вчених 20 жовтня 2022 року м. Полтава

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет конференції молодих вчених: «Досягнення та перспективи ветеринарної науки» з актуальних питань ветеринарної медицини

Редакційна колегія: *Кулинич С.М.* д. вет. н., професор, *Киричко Б.П.*, д. вет. н., професор, *Панасова Т.Г.*, к. вет. н., доцент, *Коломак І.О.*, доктор філософії.

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету ветеринарної медицини Полтавського державного аграрного університету (протокол № 3 від 12 жовтня 2022 р.)

Відповідальний за випуск: к. вет. н., доцент Панасова Т.Г.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей і повідомлень

ЗМІСТ

Sysa P.S., Kulynych S.M, Jaśkowski J.M., Sobolewski J. СПІВПРАЦЯ ФАКУЛЬТЕТУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ З ІНСТИТУТОМ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ УНІВЕРСИТЕТУ МИКОЛИ КОПЕРНІКА В ТОРУНІ, ПОЛЬЩА	8
Дахно І. С., Завгородній В. Т. АНТРОПОЗООГЕЛЬМІНТОЗИ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ТА ПІВНІЧНОЇ ЧАСТИНИ УКРАЇНИ	9
Дереза Ю. Ф. КЛІНІЧНІ ОЗНАКИ ПАНКРЕАТИТУ У СВІЙСЬКИХ КОТІВ	13
Дехнич І.С. ДІАГНОСТИЧНА СОНОГРАФІЯ ПРИ АБДОМІНАЛЬНІЙ ХІРУРГІЇ У ТВАРИН	15
Дмитренко Н.І., Попова Д.О. ЗМІНИ СКЛАДУ СЕЧІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ УЗД НИРОК ТА СЕЧОВИВІДНИХ ШЛЯХІВ У ДОМАШНІХ КОТІВ З УРОЛІТІАЗОМ	18
Драган Л.П. Михайленко Н.Г. Берсан Т.О. ОЦІНКА ГІДРОХІМІЧНОГО СТАНУ ВОДОЙМИ РИБОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	21
Євстаф'єва В. О., Коваленко О. В., Ісаєнко М. В. ОВОЦИДНА ДІЯ ДЕЗІНФІКУЮЧОГО ЗАСОБУ «ГЕРМЕЦИД-ВС» ЩОДО ЯЄЦЬ <i>HETERAKIS GALLINARUM</i>	25
Євстаф'єва В.О., Криворученко Д. О. КЛІНІЧНИЙ ПРОЯВ ДИРОФІЛЯРІОЗУ В СОБАК ЗАЛЕЖНО ВІД ПОКАЗНИКІВ ІНТЕНСИВНОСТІ ІНВАЗІЇ МІКРОФІЛЯРІЯМИ	29
Зарицький С. М., Локес-Крупка Т. П. СУПУТНЯ ПАТОЛОГІЯ ЗА ОЖИРІННЯ СЕРЕД СВІЙСЬКИХ СОБАК СЕРЕДНІХ ПОРІД	33

5. Юськів І. Д., Мельничук В. В. Ефективність використання різних тест-культур яєць гельмінтів щодо встановлення дезінвазійних властивостей хімічних засобів. *Вісник Полтавського державного аграрного університету*. 2015. № 4. С. 58–60.

6. Євстаф'єва В. О., Натягла І. В. Вивчення дезінвазійних властивостей засобів дезінфекції щодо яєць гельмінтів роду *Capillaria*. *Вісник Житомирського національного агроєкологічного університету*. 2017. № 1 (58), Т. 1. С. 128–132.

7. Скрыбин К. И. Метод полных гельминтологических вскрытий позвоночных, включая человека. Москва, 1928. 43 с.

8. Скрыбин К. И., Шихобалова Н. П., Лагодовская Е. А. Оксиураты животных и человека и вызываемые ими заболевания. Основы нематодологии. Москва, 1961. Т. X. Ч. 2. С. 241–260.

УДК 636.7.09:616.995.132-078

КЛІНІЧНИЙ ПРОЯВ ДИРОФІЛЯРІОЗУ В СОБАК ЗАЛЕЖНО ВІД ПОКАЗНИКІВ ІНТЕНСИВНОСТІ ІНВАЗІЇ МІКРОФІЛЯРІЯМИ

Євстаф'єва В. О., доктор ветеринарних наук, професор

Криворученко Д. О., здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава (evstva@ukr.net)

Актуальність проблеми. Дирофіляріоз – трансмісивне, зоонозне інвазійне захворювання, яке викликають гельмінти роду *Dirofilaria*, де збудниками дирофіляріозу людей та тварин є представники 8 видів: *D. immitis*, *D. repens*, *D. tenius*, *D. ursi*, *D. subdermata*, *D. lutrae*, *D. striata*, *D. spectans*. На території України розповсюджені збудники *D. repens* та *D. immitis*, які є облігатними паразитами, переважно, м'ясоїдних родини собачих та кошачих. Проблема дирофіляріозу зумовлена широкою циркуляцією збудника в природному середовищі та відсутністю належних заходів по виявленню та дегельмінтизації заражених тварин – облігатних дефінітивних хазяїв (домашніх собак і котів) [1, 2].

Патогенетичну дію спричиняють дорослі гельмінти *D. immitis*. У більшості собак с паразитуванням в їх організмі невеликої кількості особин чітких симптомів захворювання не проявляється (що різко підвищує їх епізоотичну небезпеку) і тільки при значній інвазії відмічається порушення функцій кровоносної системи. В основному це хронічна застійна, правостороння серцева недостатність. Крім того, можливі ендокардит серцевих

клапанів та проліферативний легеневий ендартеріт. До летального наслідку призводять, також, легенева емболія, яку викликають мертві гельмінти, та синдром порожнистої вени [3–5]. Тому, актуальним є встановлення особливостей клінічного перебігу дирофіляріозу собак залежно від показників інтенсивності мікрофіляріозної інвазії.

Матеріали та методи досліджень. Роботу виконували впродовж 2018–2022 рр. в умовах приватної ветеринарної клініки «Довіра» (м. Харків) та лабораторій кафедри паразитології Державного біотехнологічного університету та кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи Полтавського державного аграрного університету.

З метою встановлення особливостей клінічного перебігу дирофіляріозу в собак було сформовано чотири дослідні групи тварин віком 3–10 років. До дослідних груп підібрані собак, які були інвазовані мікрофіляріями з різною інтенсивністю інвазії (II) та позитивним експрес-тестом на *D. immitis*, до контрольної групи – клінічно здорові собаки (по 9 голів у кожній групі). В першу дослідну групу були віднесені собаки з II менше, ніж 20 лич./1 см³ крові («+»); другу – від 20 до 40 лич./см³ («++»); третю – від 40 до 60 лич./см³ («+++»); четверту – більше, ніж 60 лич./см³ («++++»). Клінічні дослідження собак проводили за загальноприйнятою методикою [6].

Результати досліджень. Проведеними дослідженнями встановлено, що показники інтенсивності інвазії мікрофіляріями значно впливають на клінічний перебіг дирофіляріозу в собак (табл.).

Таблиця

Клінічні ознаки у собак за різної інтенсивності мікродирофіляріозної інвазії (n=9)

Показники	Інтенсивність інвазії мікрофіляріями							
	«+»		«++»		«+++»		«++++»	
	голів	%	голів	%	голів	%	голів	%
Зниження апетиту	1	11,1	2	22,2	4	44,4	1	11,1
Блювота	1	11,1	1	11,1	2	22,2	5	55,6
Гіподинамія	2	22,2	3	33,3	6	66,7	9	100
Кашель	3	33,3	4	44,4	7	77,8	9	100
Диспное (задишка)	–	–	–	–	3	33,3	9	100
Анемічність видимих слизових оболонок	1	11,1	2	22,2	4	44,4	5	55,6
Ціаноз видимих слизових оболонок	–	–	–	–	1	11,1	4	44,4
Іктеричність видимих слизових оболонок	–	–	–	–	1	11,1	2	22,2

Анорексія	1	11,1	2	22,2	4	44,4	8	88,9
Діарея	–	–	2	22,2	3	33,3	5	55,6
Тахіпное	–	–	–	–	4	44,4	9	100
Тахікардія, аритмія	–	–	–	–	4	44,4	9	100
Асцит	–	–	–	–	5	55,6	9	100
Парез тазових кінцівок	–	–	–	–	2	22,2	4	44,4
Втрата свідомості	–	–	–	–	1	11,1	4	44,4

Зокрема, за показників II «+» клінічний прояв характеризується у 11,1 % собак зниженням апетиту або анорексією, блювотою, анемічністю видимих слизових оболонок. Також, у 22,2 % інвазованих собак встановлювали гіподинамію, а у 33,3 % – кашель. За показників II «++» клінічний прояв дирофіляріозу характеризувався: блювотою (11,1 %), зниженням апетиту, анемічністю видимих слизових оболонок, анорексією, діареєю (22,2 % відповідно), гіподинамією (33,3 %) та кашлем (44,4 %). В подальшому, з підвищенням інтенсивності інвазії мікрофіляріями, клінічний перебіг дирофіляріозу в собак мав більш важчий перебіг. Так, за II «+++» у 77,8 % собак інвазія супроводжувалася кашлем, у 66,7 % – гіподинамією, у 55,6 % – асцитом, у 44,4 % – зниженням апетиту або анорексією, анемічністю видимих слизових оболонок, розвитком дихальної недостатності (тахіпное, тахікардія, аритмія), у 33,3 % – диспное, діареєю, у 22,2 % – блювотою, парезом тазових кінцівок, у 11,1 % – ціанозом видимих слизових оболонок або іктеричністю видимих слизових оболонок, втратою свідомості. За II «++++» у 100 % інвазованих собак клінічно виявлено гіподинамію, кашель, диспное, тахіпное, тахікардію, аритмію, асцит, у 55,6 % – блювоту, анемічність видимих слизових оболонок, діареєю, у 44,4 % – ціаноз видимих слизових оболонок, парез тазових кінцівок, втрату свідомості, у 22,2 % – іктеричність видимих слизових оболонок, у 11,1 % – зниження апетиту.

Отже, отримані дані свідчать, що клінічний прояв дирофіляріозу за високих показників інтенсивності інвазії мікрофіляріями свідчить про розвиток серцевої та дихальної недостатності (кашель, ціаноз та анемічність видимих слизових оболонок, гіподинамія, диспное, асцит, зниження апетиту або анорексія, тахіпное, тахікардія, аритмія), іноді супроводжується неврологічними розладами (парез тазових кінцівок). Виникнення діареї, на нашу думку, пов'язане із розвитком постпечінкової порталльної гіпертензії. Як наслідок, виникає гіпертензія брижових вен, венозний застій в стінці кишечника, розвивається лімфангіектазія, що підтверджується і результатами

ультразвукового дослідження. Все це, ймовірно й призводить до хронічної ентеропатії.

Висновки. 1. За інтенсивності інвазії до 40 личинок у 1 см³ у собак клінічні ознаки серцевого дирофіляріозу є неспецифічними і можуть супроводжуватися кашлем, зниженням апетиту або анорексією, блювотою, анемічністю видимих слизових оболонок, діареєю, гіподинамією (у 11,1–44,4 % випадків).

2. За високих показників інтенсивності інвазії (більше, ніж 40 личинок у 1 см³), у хворих на дирофіляріоз собак розвиваються клінічні ознаки характерні для кардіодирофіляріозу (серцева та дихальна недостатність, виснаження), а також неспецифічні ознаки, що характеризуються нервовими розладами.

Література

1. Євстаф'єва В. О., Левченко М. В. Дирофіляріоз – небезпечна трансмісивна зооантропонозна інвазія. *Сучасні аспекти лікування і профілактики хвороб тварин. Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (м. Полтава, 20–21 жовтня, 2021)*. Полтава, 2021. С. 179–181.

2. Kryvoruchenko D., Prykhodko Y., Mazannyi O., Titarenko O., Reva I., Sherstiuk L. Differential diagnosis of *Dirofilaria immitis* nematodes (Nematoda, Onchocercidae) . *Regulatory Mechanisms in Biosystems*. 2021. № 12 (4). P. 642–648. doi: 10.15421/022188

3. Євстаф'єва В. О., Кукла Л. А. Дирофіляріоз тварин і людини. *Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині. Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції (15–16 лютого 2022, м. Полтава)*. Полтава: ПДАУ, 2022. С. 73–76.

4. Oldach, M. S., Gunther-Harrington, C. T., Balsa, I. M., McLarty, E. M., Wakeman, K. A., Phillips, K. L., Honkavaara, J., Visser, L. C., & Stern, J. A. (2018). Aberrant migration and surgical removal of a heartworm (*Dirofilaria immitis*) from the femoral artery of a cat. *Journal of Veterinary Internal Medicine*, 32(2), 792–796. doi:10.1111/jvim.15070

5. Saunders, A. B., Wesselowski, S., & Cusack, K. (2020). Transesophageal echocardiography-guided *Dirofilaria immitis* extraction from the right atrium in a dog. *CASE*, 4(4), 299–302. doi:10.1016/j.case.2020.05.005

6. Внутрішні незаразні хвороби тварин: підручник. – 3-є видання, перероблене та доповнене /за ред. М.І. Цвіліховського. Київ : Аграрна освіта, 2014. 614 с.